



Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Beslisnota bij Kamerstuk inzake beleidsreactie Monitor
bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit

Datum
25 april 2023

Ons kenmerk
4690441

1. Aanleiding

Op 7 december 2022 heeft het WODC de onderzoeksrapportage "Monitor bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit – de stand van zaken in 2022" opgeleverd. Deze bood u op 19 december 2022 aan de Tweede Kamer aan, met de toezegging dat u in het voorjaar van 2023 inhoudelijk zou reageren op de conclusies van het onderzoek. Met het aan de Tweede Kamer verzenden van de geadviseerde beleidsreactie zou u die toezegging gestand doen.

In het onderzoek is nagegaan wat in 2022 de stand van zaken is van de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit, wat de ontwikkelingen zijn sinds 2016 en welke factoren eventuele verschillen verklaren.

2. Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met bijgevoegde beleidsreactie op de Monitor bestuurlijke aanpak.

3. Kernpunten

De bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit is het geheel van maatregelen en inzet van instrumenten door gemeenten, gericht op het bestrijden, voorkómen, belemmeren en frustreren van criminele activiteiten, al dan niet in samenwerking met andere partners in een (geïntegreerde) aanpak. In 2009, 2012 en 2016 zijn eerdere metingen uitgevoerd naar de invulling van deze aanpak.

De belangrijkste conclusies uit het rapport zijn de volgende:

1. Het bewustzijn van gemeenten van de aanwezigheid van georganiseerde criminaliteit is verder versterkt, maar nog niet organisatiebreed aanwezig;
2. De bestuurlijke en organisatorische verankering is verstevigd, maar de kwaliteit en continuïteit van de lokale organisatie blijft kwetsbaar;
3. De samenwerking in RIEC-verband is geprofessionaliseerd en zeer divers;
4. De informatiepositie van gemeenten is de achilleshiel bij de doorontwikkeling van de bestuurlijke aanpak;
5. Er is een kentering te zien in de aanpak van zaakgericht naar preventie;
6. De heroriëntatie op de bestuurlijke aanpak vraagt ook om een heroriëntatie van het strafrecht en het Rijk;

7. Er is een aanscherping nodig van de beleidstheorie achter de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

In de beleidsreactie wordt ingegaan op deze zeven conclusies, waarbij ook wordt teruggegrepen op de integrale tekst van de monitor. De hoofdlijn hierin is dat het positief is dat uit de monitor blijkt dat de bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit stevig staat en de bestuurlijke bevoegdheden volgens bijna alle gesprekspartners volstaan om de georganiseerde criminaliteit aan te pakken. Er is de afgelopen jaren veel in de bestuurlijke aanpak geïnvesteerd. Uiteraard blijft de georganiseerde criminaliteit vragen om een bestuurlijke aanpak als onderdeel van de integrale aanpak. Het is van belang om de investering de komende jaren te laten renderen.

Datum
25 april 2023

Ons kenmerk
4690441

In de brief wordt naar voren gebracht:

- wat u al deed en doet (gesprek met gemeenten over kritieke massa en het borgen van continuïteit en kwaliteit, verstrekken van versterkingsgelden, ondersteuning door de Regionale Informatie- en Expertisecentra en het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, het opleveren van het Model privacy protocol voor binnengemeentelijke gegevensuitwisseling, Preventie met Gezag, publiek private samenwerking);
- waar u niet over gaat (vastleggen wat een gemeente minimaal in huis zou moeten hebben, prioritering binnen het Openbaar Ministerie), en;
- wat u nog wilt oppakken (aanscherpen van de beleidstheorie achter de bestuurlijke aanpak).

4. Toelichting

4.1 Politieke context

De aanpak van georganiseerde (en ondermijnende) criminaliteit is een prioriteit uit het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'.

De monitor bestuurlijke aanpak heeft een relatie met het recent opgeleverde onderzoek *'Koers bepalen. Over de lessen van de versterking aanpak georganiseerde drugscriminaliteit'* (*Koers bepalen*). Beide rapporten zien op de aanpak van georganiseerde criminaliteit. De focus van beide rapporten verschilt echter ook. *Koers bepalen* richt zich op de versterking van de regionale aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. De beleidsreactie op 'Koers bepalen' is 22 mei naar de Tweede Kamer verzonden bij de Halfjaarbrieven aanpak georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. Die brief laat zien waar de brede aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit nu staat, waar de monitor specifiek ziet op de gemeentelijke (bestuurlijke) aanpak van georganiseerde criminaliteit.

4.2 Krachtenveld

Het opstellen van deze beleidsreactie vond plaats met inbreng van en na bespreking van de uitkomsten van de monitor in het Strategisch Beraad Veiligheid (SBV) en op ambtelijk niveau met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Nederlands Genootschap van burgemeesters (NGB), de G4, de bureaus van de Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC's) en het Landelijk Informatie- en Expertise Centrum (LIEC) en in het overleg van de G40/VNG veiligheid.

De beleidsreactie is intern afgestemd met DGO.

Verder raakt de bestuurlijke aanpak uiteraard aan de individuele gemeenten en aan de aanpak van de andere partners in de integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit. Daarmee zijn het Openbaar Ministerie, de politie, de Belastingdienst en andere RIEC-partners relevante actoren. Hun opvattingen of rollen komen in het onderzoeksrapport en de beleidsreactie al naar voren.

4.3 Ontwikkelingen hiervoor

In december 2022 is de beslissing aan u voorgelegd om de Monitor bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit aan te bieden aan de Tweede Kamer zonder beleidsreactie, zodat er tijd was om tot een afgewogen en afgestemde beleidsreactie te komen.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
25 april 2023

Ons kenmerk
4690441